

FELSŐZSOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

Ügyiratszám: 514-14/2019.	Ellenőrizte: (jegyző)
	Pénzügyileg látta: — (osztályvezető)
Ügyintéző: Lengyel Lászlóné	Megtárgyalja: Képviselő-testület
Előterjesztő: Szarka Tamás polgármester	Előzetesen tárgyalja: Valamennyi Bizottság
A döntéshez egyszerű minősített ☒ többség szükséges	
Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni	☒
Az előterjesztést zárt ülésen kell tárgyalni	☐
Az előterjesztés zárt ülésen tárgyalható	☐
Melléklet a rendelettervezethez/határozati javaslatához:	☐
Függelék a rendelettervezethez:	☐
Melléklet az előterjesztéshez:	☐
Az előterjesztés kapcsán érintett:	- önkormányzati képviselő
Az előterjesztés a Képviselő-testület munkaterv szerinti	☒ rendkívüli ☐ ülésére készült.

TÁJÉKOZTATÓ
A KÖRNYEZET 2019. ÉVI ÁLLAPOTÁRÓL

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló módosított 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: törvény) határozza meg a magyar környezetpolitika célkitűzéseit és cselekvési irányait. A törvény kiemelt jelentőséget tulajdonít az ember és környezete harmonikus kapcsolata kialakításának, valamint a fenntartható fejlődés környezeti feltételei biztosításának. A 46. § (1) bekezdés e) pontja előírja, hogy: „A települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot”. A jogszabályban foglalt kötelezettségünknek eleget téve az alábbi tájékoztatást adom.

A település bemutatása

Felsőzsolca település közigazgatási területe 16,252 km².
Lakosok száma: 6775 fő (2018).
Lakóingatlanok száma: 2224 db.

Belterület: 291 ha 93435 m² /2552 földrészlet/.
Zártkert: 41 ha 9548 m² /323 földrészlet/.
Külterület: 1291 ha 3169 m² /483 földrészlet/.

Felsőzsolca a Miskolci járásban a kistérség 3., Borsod-Abaúj-Zemplén megye 10. legnépesebb városa, a Sajó-folyó bal partjának közelében helyezkedik el.

Felsőzsolca földrajzi fekvése mindig meghatározó szerepet töltött be fejlődése szempontjából. A miskolci agglomerációhoz való tartozás jelentősen hozzájárult Felsőzsolca mai arculatának kialakulásához.

A természetes növénytakaró és vele együtt az állatvilág is zsugorodik a város határában. A Sajó környékének kivételével alig található természetes növénytakaró a település közigazgatási határain belül.

A lakossági környezet főbb tényezői:

1. A települési környezet tisztasága
2. Hulladékkezelés
3. Ivóvízellátás
4. Szennyvízkezelés
5. Csapadékvíz-elvezetés
6. Zöldfelület-gazdálkodás
7. Helyi közlekedésszervezés, levegőtisztaság
8. Energiagazdálkodás

1. A települési környezet (vizuális környezetterhelés) és a közterületek tisztasága

Vizuális környezetterhelésről olyan esetben beszélhetünk, amikor bizonyos épített, vagy emberi beavatkozás hatására létrejött tájelemek látványa zavarólag hat közvetlen, vagy tágabb környezetükre.

Vizuális környezetterhelés közé sorolható a kedvezőtlen beépítések, valamint a nem rendeltetésszerű területhasználatok. Ebbe a csoportba tartoznak a leromlott állapotú épületek, ingatlanok, valamint az árvíz után fennmaradó üres telkek. Ezek jellemzően azon esetekben fordulnak elő, ahol a tulajdonosok ritkán, vagy egyáltalán nem látogatják, használják ingatlanjaikat, így a fenntartás hiánya miatt mind a telken belül, mind a közterületen elhanyagolt, rendezetlen a terület.

Vizuális környezetterhelés illegális hulladéklerakás formájában is megjelenik a településen.

A város közterületeinek tisztaságának és rendezettségének fenntartása a Felsőzsolcai GAMESZ feladata, amelyet nagy részben közhasznú foglalkoztatás keretében végez.

Jelentős környezetkárosító a talaj szempontjából az illegális hulladéklerakás, mely a település bel- és külterületén egyaránt megtalálható. A GAMESZ 2019 októberéig 2.807.040,-Ft-ot költött a közterületeken, illetve az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanokon illegálisan elhelyezett szemét elszállítására.

Az elhagyatott és a rendszeresen nem gondozott (köz)területeken az allergén növények elszaporodása okoz problémát.

A közterületek tisztaságához tartozik a téli időszakban a járdák, közutak síkosságmentesítése. A jég, a letaposott hó folyamatos kihívást és megoldandó problémát jelent mindenki számára. A közutakra vonatkozóan a helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól szóló 5/2004. (I. 28.) GKM rendelet kimondja, hogy a közút kezelőjének a helyi közutakat tisztán kell tartania.

A közút tisztántartása magában foglalja a közút tisztítását - ideértve a hulladék eltávolítását is -, a közútról a hó eltakarítását, továbbá az út síkossága elleni védekezést.

A fentiek alapján továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani az illegális hulladéklerakások megelőzésére, valamint az elhanyagolt, gázos ingatlanok tulajdonosok által történő rendbetételére, az allergén növények folyamatos irtására.

Problémák:

- Illegális hulladéklerakás tájészterítikai és környezetszennyező hatása.
- Szemetelés közterületen.
- Téli időszakban a járdák síkosságmentesítése jellemzően nem környezetkímélő anyagokkal történik.

2. Hulladékgazdálkodás, hulladékkezelés

A településen a kommunális hulladékok gyűjtése megoldott, a kommunális szilárd hulladékot szervezett keretek között szállítják el. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Hulladéktörvény) 62. § (1) bekezdése alapján hulladékgazdálkodási tevékenység kizárólag a környezetvédelmi hatóság engedélyével végezhető.

A település hulladékgazdálkodásról szóló 2/2016. (II. 23.) önkormányzati rendelet alapján az önkormányzat által a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással megbízott szolgáltató 2028. január 2. napjáig a BMH Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. A közszolgáltató heti rendszerességgel gondoskodik a kommunális hulladék és a szelektív hulladék elszállításáról, kezeléséről.

A szelektíven gyűjtött hulladékok mennyiségének és részarányának növelése és a környezettudatosabb lakossági magatartás elérésének érdekében a szelektív hulladékgyűjtő rendszer megfelelő üzemeltetését, fejlesztését szorgalmazni kell, összekötve a lakossági szemléletformálással, tájékoztatással, a szelektív hulladékgyűjtési morál javításával, az elkülönített gyűjtés módjának pontosabb betartásával.

Komposztálás megvalósítására települési szinten nincsen igény, azonban igény mutatkozik a lakosság körében az ingatlanon elhelyezett komposztáló ládák használatára. Amennyiben ezt a tevékenységet a lakosság teljes körében meg kívánja valósítani az Önkormányzat, a szakszerű komposztáláshoz és hasznosításhoz szükséges lenne a házi komposztálás népszerűsítésére is a lerakásra kerülő szerves hulladék csökkentése érdekében .

Problémák:

- A zöld és biológiailag lebontható hulladékok nem megfelelő kezelése az ingatlanokon (égetéssel történik a megsemmisítés).
- Illegális hulladéklerakások szennyező hatása (levegő, talaj) .
- Nagyobb létszámú háztartások esetén nem elegendő a szokásos méretű szeméttároló használata.

3. Ivóvízellátás

A város vezetékes ivóvízzel való ellátottsága 100%-os, a szolgáltató az ÉRV Zrt. A lakosság egészséges ivóvízzel történő ellátásának minőségi kontrollja folyamatos, ezt a szolgáltató biztosítja, a város ivóvízellátása vízminőség tekintetében megfelelő.

A vezetékes ivóvízzel ellátott ingatlanok esetében is jellemző a házi kutak használata, melyet a nem ivóvíz minőségi vízellátásra, jellemzően locsolásra használnak. A házi kutakról felmérés, nyilvántartás nem áll rendelkezésre.

Probléma:

- a közkifolyók nem rendeltetésüknek megfelelő használata.

4. Kommunális szennyvízkezelés

A szennyvízcsatorna-hálózatra való rákötési arány egyre kedvezőbb, a még be nem kötött ingatlanok száma évenként csökken, de egyelőre nincs esély a hálózatra történő 100%-os rákötés elérésére.

A települési folyékony hulladék szennyvíz-hálózat szolgáltatója a MIVÍZ Kft. A meglévő csatornahálózat állapota megfelelő, funkcióját el tudja látni.

A település azon lakosságánál, akik nem kötöttek rá a kiépült szennyvízcsatorna hálózatra, de ivóvízbekötéssel rendelkeznek, ott szükségszerűen folyékony hulladék (szennyvíz) is keletkezik. Az ingatlanok tulajdonosai a keletkező szennyvizeket házi medencékben gyűjtik, amelyek az általános tapasztalatok szerint többnyire szikkasztóként üzemelnek, szennyezve a felszín alatti vizeket. Azon háztartásoknál, melyek a szennyvízcsatorna hálózatra nem kötöttek rá, és számlával nem tudják hitelt érdemlően igazolni a szennyvíz elszállítását, az Önkormányzat által kivetett talajterhelési díjat kell fizetniük.

Igaz, hogy a szennyvíztárolókkal működő ingatlanok esetében környezetterhelési díjat kell fizetni, de ez nem áll arányban a talaj szempontjából jelentős környezetkárosító hatással, hogy a szennyvízhálózatra nem csatlakozott épületek esetében jelentős mennyiségű települési folyékony hulladék kerülhet a talajba, a felszíni és a felszín alatti vizekbe egyaránt.

A nem közművel összegyűjtött, azaz csatornahálózatra nem kötött ingatlanok esetén a települési folyékony hulladék szállítását, elhelyezését, ártalmatlanítását végző közszolgáltató a Kurmai és Társa Szennyvízszállító és Csatornatisztító Kft.

Problémák:

- Nem teljeskörű a szennyvízcsatorna-hálózatra történő rákötés.
- Amennyiben a közcsatorna hálózatra nem csatlakozó ingatlanok tulajdonosai a keletkező szennyvizeket szikkasztják, ezzel a felszín alatti és felszín feletti vizeket is szennyezik (lásd kerti WC).

5. Csapadékvíz-elvezetés

A csapadékvizek részben az ingatlanokon elszikkadnak, részben nyílt árkokban kerülnek elvezetésre. Csapadékvíz-elvezető árok minden utcában kiépítésre került, mely rendszert folyamatosan karban kell tartani. Azonban az Önkormányzatnak a visszaszoruló közmunkaprogram következtében nem áll rendelkezésre megfelelő számú foglalkoztatott a karbantartásra.

A Kassai utcán, valamint a Szent István utca elején zárt csatornával történik a csapadékvíz elvezetése. A csapadékvíz-elvezető csatorna zárt rendszerét 2-3 évenként indokolt mosatni. Ügyelni kell a csapadékvíz-szikkasztó árkok folyamatos karbantartására, a gépkocsibeállóknál legyen biztosított az átfolyás, a tisztítás, illetve a megfelelő átbocsátó keresztmetszet.

A nyíltszelvényű szikkasztó árkok tisztántartási kötelezettsége a tulajdonosoké, de ennek sokan nem tesznek eleget.

Figyelemmel az éghajlatváltozásból eredő csapadékintenzitás növekedésére, szükséges egyrészt az elvezetés helyett a csapadékvízzel való gazdálkodás előtérbe helyezése.

A vizek jó ökológiai állapota szorosan összefügg az éghajlatváltozással. A vízgazdálkodásban elsősorban extrém hidrometeorológiai eseményekre, szélsőséges csapadékviszonyokra kell felkészülni, amelyek egyrészt fokozódó árvízveszélyt, másrészt szárazságot eredményezhetnek.

Problémák:

- Csapadékvízvezető művek nem megfelelő állapota / betemetett árkok, engedély nélküli épített kapubehajtók/.

6. Zöldfelületgazdálkodás:

A zöldfelületek közé tartoznak a zöldterületek (közparkok), a zöldfelületi jellegű intézmények területei, kertjei (iskolakert, sportpálya, temető), valamint az utcák, teresedések fasorai, növényzettel fedett részei, továbbá a kül- és belterületen megtalálható erdő-, valamint mezőgazdasági területek, a vízfolyásokat kísérő ligeterdők, vizenyős területek.

A település zöldfelületi rendszerének hármas funkciója van: ökológiai-, használati érték és vizuális-esztétikai jelentősége. A település ökológiai adottságai javításának leglényegesebb eszköze az ültetett növényzet. A zöldfelület előnyösen módosítja a helyi klíma alakulását. Előnyösen befolyásolja a település hő- és vízháztartási viszonyait, valamint a levegő szennyezettségének és a zajhatások mértékét is csökkenti. A zöldfelületek vizuális, esztétikai hatása: a dekoratív növényzettel borított közparkok, közkertek, a fásított utcák hozzájárulnak a kedvező településkép kialakításához (pl. elfedik az előnytelen megjelenésű területrészeket, ipari, gazdasági használatú, vagy a rombolt területeket).

A város zöldfelületi rendszere nemcsak esztétikai szempontból jelentős, hanem alapvető fontosságú az élhetőbb környezet kialakítása érdekében is (nehézfém-tartalmú részecskék megkötése, légköri szennyeződések, szálló por mennyiségének csökkentése, páratartalom növelése, mikroklímatis hatások).

Az Önkormányzat nagy gondot fordít a közterületek és utak melletti zöldterületek gondozására, karbantartására, virágosításra. 2019. évben 2.000.000,-Ft állt rendelkezésre, melyet a GAMESZ használt fel.

Rendszeres fásítási programok szükségesek a közterület zöldfelületének növelése érdekében, azonban meg kell oldani az újonnan ültetett fák védelmét, megőrzését. Fontos a lakosság ösztönzése arra, hogy a magánterületükön őrizzék meg, gondozzák és bővítsék a zöldfelületet, továbbá minél nagyobb számban ültessenek fákat.

Problémák:

- Zöldfelületre vonatkozó fejlesztési koncepció, terv hiánya.
- Hulladékgyűjtő edények kihelyezése.

7. Helyi közlekedésszervezés, levegőtisztaság

A település közlekedés-földrajzi fekvése kedvező. A várost vasúton és közúton egyaránt meg lehet közelíteni tömegközlekedéssel.

A város elhelyezkedése adott, emiatt a közlekedési utak által okozott terhelések többfélék, a kipufogón keresztül távozó füstgázok, az utakon a száraz por felverése, továbbá jelentős a zaj- és rezgésterhelés is.

A közlekedésből eredő légszennyezettségre vonatkozó mérési adatok nem állnak rendelkezésre.

Az áthaladó gépjárműforgalom kedvezőtlenül befolyásolja a levegőminőséget az áthaladó gépjárművek számával összefüggésben. A közlekedési eredetű emissziót jellemzően szén-monoxid, széndioxid, nitrogén-oxidok és telítetlen szénhidrogének alkotják.

A közlekedési eredetű levegőszennyezés csökkentésében nagy szerepet tölthet be a tömegközlekedés előtérbe helyezése és a kerékpárutak kiépítése.

A levegőtisztaság-védelem fő célkitűzése az egészséges környezet érdekében a jó levegőminőség biztosítása, az emberi egészséget és a természetes környezetet veszélyeztető légszennyezettség kialakulásának megelőzése a jogszabályokban előírt levegővédelmi követelmények betartásával. Légszennyező anyagnak tekintjük a levegő természetes minőségét hátrányosan befolyásoló minden olyan anyagot, amely természetes forrásból vagy emberi tevékenység következtében kerül a levegőbe és amely káros lehet az emberi egészségre, környezetre.

A levegőtisztaság-védelmet, a zaj- és rezgésterhelést elsősorban a 3. számú főút, az autópálya és a nagy forgalmat lebonyolító, városunkon keresztülhaladó két országos közút határozza meg, valamint a Felsőzsolcai Ipari Parkban folytatott ipari tevékenység.

Folyamatos probléma a város levegőjének tisztasága, különösen a fűtési szezon beindulását követően jelentkező füst-szag, szmog terjedése a levegőben, amely gátolja a kinti tevékenységeket, sétát, sportot, a kisgyermekek levegőztetését, a szellőztetést. A fő gondot elsősorban a fűtőanyag nem megfelelő megválasztása jelenti. A jó minőségű, nem szennyezett tűzifa és a szén használata is hozzájárul a levegő-minőség romlásához, azonban ezek a fűtési módok még elterjedtek és engedélyezettek. A rossz minőségű, szennyezett tűzifa, szemét, rongy, gumiabroncs, stb. égetése és fűtésre történő használata azonban tilos és az egészségre nagy mértékben káros is.

A levegőtisztaság védelmét előmozdítani a megújuló energiaforrások (pl. napelemes rendszerek) erősítése, amely az önkormányzati intézmények esetében megvalósult és hatékony. Szükséges azonban a lakosság ösztönzése a megújuló energia-források alkalmazására, a lakosság tájékoztatásával.

A légszennyezettséget meghatározza a szén- és fatüzelés, mely nagyobb terhelést jelent a kibocsátott légszennyezőanyag tekintetében, mint a gáztüzelés. A kommunális eredetű légszennyezés az alacsony kibocsátási magasságok miatt meghatározó szerepű a helyi légszennyezettség kialakulásában.

A fatüzelésre a szénmonoxid és nitrogéndioxid, szilárdanyag (pernye) és korom légszennyező anyagok kibocsátása jellemző. A szén elégetésekor kéndioxid is keletkezik. Így fűtésből továbbra is várható levegőszennyezés. Itt kell megemlíteni a lakosság körében tapasztalható korszerűtlen tüzelési technikák, illetve a különféle hulladékok (műanyag, rongyok, stb.) használatának gyakorlatát.

A levegőminőség biztosítása érdekében szükséges az utak mentén – ahol lehetőség van – fasorok telepítésére a por felfogása, illetve a zaj megszürése érdekében.

Felülvizsgálatra szorul a település Ipari Parkjának működése környezetvédelmi, elsősorban levegő-tisztaságvédelmi szempontból, figyelemmel arra, hogy több, légszennyezéssel járó tevékenységet végző üzem is működik az Ipari Park területén.

A település levegő minőségét az alábbi tényezők befolyásolják:

- A mezőgazdasági tevékenységből eredő diffúz légszennyezés, kiporzás (talajművelés, természárítás).
- Állattartásból eredő bűz kibocsátás.
- Közlekedésből eredő porszennyezés.
- Fűtés (hagyományos illetve vegyes tüzelés).
- Pollenallergiát okozó gyomok elterjedése.
- Az önkormányzati rendelet szerint engedélyezett lakossági égetésből származó füstszennyezés (kerti hulladék és avar égetés).
- Ipari tevékenységből származó légszennyezés.

Problémák:

- A meglévő gázhálózatra való rákötések száma nem teljes, a fűtésre használt alternatív anyagok légszennyezést okozhatnak, tiltott anyagok fűtésre történő használata, megújuló energia-források csekély mértékű jelenléte.
- A közlekedés, valamint a mezőgazdasági talajművelés okozta portelhelés csökkenésére nincs elegendő fasor, erdősáv telepítve (mind kül-, illetve belterületen).

8. Energiagazdálkodás

A jövő egyértelműen a környezeti szempontból tiszta, ún. megújuló energiaforrások hasznosítása, ezen a téren a legnagyobb előrelépésünk az MVM Hungarowind Kft. beruházásában városunkban megvalósuló fotovoltaikus erőmű létesítése.

Az Önkormányzat az intézményeinek energetikai korszerűsítést célzó pályázatokon sikeresen vett részt.

A megújuló energiaforrások hasznosítása hozzájárul a környezet védelméhez és a fenntartható fejlődéshez.

A megújuló energia felhasználását tekintve a legnagyobb potenciált a napenergia, a szélenergia, valamint a geotermikus energia hasznosítása adhatná, mind az Önkormányzat, mind a vállalkozások, továbbá a lakosság esetében.

Probléma:

- Közvilágítás energiatakarékos lámpatestek hiánya.

Helyi környezetvédelemmel kapcsolatos általános és konkrét feladatok:

A települési környezet védelme érdekében végzett, illetve végzendő helyi feladatok az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- Környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtása és a hatáskörbe tartozó hatósági feladatok ellátása.
- Önkormányzati rendeletek kibocsátása a környezetvédelmi feladatok elvégzése érdekében, elsősorban a zajvédelmet is magába foglaló levegőtisztaság-védelmi rendelet megalkotásának előkészítése, a szabályozás szigorítása.
- Együttműködés a környezetvédelmi feladatokat ellátó egyéb hatóságokkal, szomszédos önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel.
- Illegális hulladéklerakás megakadályozása, szemléletformálás a hulladékkezelés területén.
- Azon háztartások esetében, ahol a meglévő szokásos méretű szeméttároló nem elegendő, meg kell vizsgálni nagyobb szeméttároló kihelyezésének feltételeit, lehetőségeit.
- Fásítási programok kidolgozása, végrehajtása, lakosság ösztönzése a magánterületi zöldfelület bővítésére.
- Intézkedési terv kidolgozása a szennyvíz-elvezetési és tárolási problémák felszámolására.
- Megújuló energia-források használatának ösztönzése a lakosság körében
- Környezetvédelmi Alap létrehozása.
- Az oktatási intézmények ösztönzése a környezetvédelmi és klímavédelmi oktatás bővítésére.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy döntsön városunk környezetének állapotáról szóló tájékoztatómat elfogadni szíveskedjen.

Felsőzsolca, 2019. november 26.

WTZ R

Szarka Tamás
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

a környezet 2019. évi állapotáról szóló tájékoztatóról

Felsőzsolca Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadja a környezet állapotáról szóló tájékoztatót.

Felelős: Szarka Tamás polgármester

Határidő: értelemszerűen